

ту върви прѣзъ глухи пустини, ту се озоваваше подъ градоносни облаци, подъ гнѣва на които не знаехъ, дѣ да подслоня главата си.

Защото, отъ люлката даже, орисницата е набѣлѣзала тоя живописенъ драмъ на българския писателъ.

Тоя жрецъ на музитѣ трѣбва да обладава не само вдъхновение, но и упорито душевно здраве, за да си пробие проломъ прѣзъ прѣчкитѣ, които нашата дѣйствителностъ му поставя.

Животътъ е борба, тя е още по-остра на попрището, дѣто се състезаватъ умоветѣ, талантитѣ и честолюбията. А литературнитѣ нрави у насъ не сж прѣкалено нѣжни. Тежко на писателя, комуто ангелътъ е слабъ: той ще спре обезсърченъ на срѣдъ пжтя, като окачи лирата си на бодливи и диви глобини, както пѣеше стариятъ Славейковъ.

И малцина ли млади таланти сториха това, уморени, съ разколебана вѣра въ себе си?

Колкото за мене, Стара планина, подъ чиито борове се родихъ и чийто въздухъ дишахъ, прѣдаде на духа ми твърдостта на своитѣ скали.

И въпрѣки тия негодни условия, керванътъ на духа отива напредъ. Едни работници изнемогватъ — замѣнятъ ги други по-жилави по-устойчиви; единъ талантъ угасва отъ вѣтроветѣ, изкокватъ на мегданя други по-смѣли и по-самоувѣрени.

Майка България великодушно изпуска изъ нѣдрата си се по-нови сили, се по-нови ентусиазми.

Въ краткото врѣме на своя свободенъ животъ тя записва въ скрижалитѣ на историята си примѣри за силни мишци, за силни думи, за стремителни полети. . . Достойна въ сполукитѣ си, тя е добра въ изпитанията си. Десницата ѝ е уморена, но духътъ ѝ е здравъ. Защото тя е млада, а младостта не познава униние.

И колко душевна енергия, колко буйни пориви, какъвъ богатъ запасъ отъ жизненостъ стоятъ още непожтнати въ гърдитѣ ѝ!

Но азъ говорѣхъ за литература. И ето пакъ нагазвамъ въ миналото. Уви, старостта живѣе съ него.

Връщамъ се въ петдесетѣ години на миналия вѣкъ, когато азъ пръвъ пжтъ видѣхъ слънцето да огрѣва чукитѣ